

Proces zgłaszania naruszeń w banku

Minął już ponad rok¹ od wprowadzenia do polskiego prawa bankowego² przepisów nakładających na banki obowiązek posiadania procedur anonimowego zgłaszania naruszeń (ang. *whistleblowing*) oraz zapewnienia ochrony osobom zgłaszającym. W niniejszym artykule odpowiemy na pytanie, jak z tym nowym procesem poradziły sobie banki, czy zmienił on coś w ich funkcjonowaniu oraz jak zapewnić efektywność procesu. Przyjrzymy się również rozwiązaniom zawartym w projekcie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego³.

ANDRZEJ RYCHTER

Podstawy prawne procesu zgłaszania naruszeń w banku

Zgodnie z art. 9 p.b. w banku funkcjonuje **system zarządzania**. Składa się na niego zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych zachodzących w banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej. System zarządzania obejmuje m.in. **procedury anonimowego zgłaszania wskazanemu członkowi zarządu**, a w szczególnych przypadkach – **radzie nadzorczej banku, naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych**. W ramach procedur bank zapewnia pracownikom, którzy zgłaszają naruszenia, **ochronę** co najmniej przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania.

Dostosowanie się banków

Dla wielu banków proces zgłaszania naruszeń nie był niczym nowym. W bankach, głównie tych z kapitałem zagranicznym, był on kluczowym elementem systemu zarządzania firmą, wynikającym ze standardów korporacyjnych.

¹ Ustawa z 5.08.2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. poz. 1513), dalej: „u.n.m.”. Weszła w życie 1.11.2015 r.

² Ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 128, ze zm.), dalej: „p.b.”,

³ Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego z 8.11.2016 r., dalej: „projekt rozporządzenia”.